

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Orestu pro Saline okres, Neb., v Schuyleru a Clarksonu pro Colfax okres, Neb., ve Wilsonu, Kans., pro stát Kansas, v St. Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyardali, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějství se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu. Dopisy z kruhů čtenářstva ochotné uveřejníme. Musí být slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a o podpsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Pro každou dobrou snahu i při nesouhlasu měli bychom míti uznání.

Dobrá četba je koupelí pro duši. Duše nečtoucího je jako tělo toho, kdo se nemyje.

Mnozí lidé za vlastní pohodlí, pro které nechtějí něco udělati, skrývají se jako za zásadu.

I silní a vytrvalí cestou klopýtli. Proto však přece bylo jim možno povstati a v cestě pokračovati.

Jeden neúspěch v životě zarážiti nás neměl. Musí nás naopak připraviti na druhé, které nás ještě potkají.

Otec si postěžuje, bratrům a sestřím požaluje, ale matce všechno fukni a vyplače se pro nejjistější útěchu.

Čím dále dovedeš pro sebe uchovatí alespoň zčástlivost neodvislosti, tím budeš etnější, váženější a hledanější.

Potkali tě bolest, nermuť se příliš, ale utěšuj se vědomím, jak je to dobré, že tě nestihla bolest ještě větší.

Konáním svojím vše jenom opakujeme, neboť vše tu již bylo dávno před námi. Stejně tomu i s myšlenkami. I nejnovější jsou staré. Dáváme jim pouze jinou formu a jinak je vyjadřujeme.

Česko-Americkou Národní Radu tedy v Omaze konečně máme. Nyní bychom si nepříliš již nic jiného, než aby se taky našel pro ni nejširší kruh pilných, svědomitých, obětavých a nadšených pracovníků. Tak bude zdar práce její zabezpečen.

V minulém čísle učinili jsme zmínku o skončeném zasedání kongresu Spojených Států a silbilil jsme, že přineseme svým čtenářům přehled činnosti jeho. Tato jako po celá dlouhá léta předseda znamenala silný a pozoruhodný úspěch republikánů, což se dá ostatně vysvětliti tím, že v obou domech a to jak v senatu tak i v domě zástupců byla značná většina republikánů. Úspěch ten je však tím pozoruhodnější, že republikánská strana lonského roku se rozštěpila na strany dvě a sice na stranu tak zv. pravidelných a pak tak zv. insurgentů čili povstalců. Nakupilo se tím oběma domům, ve kterých sřehovaná do té doby vláda Aldrichova a Cannonova byla otřesena, nejen velmi mnoho starostí, ale i práce. Jak již oba domy vykonaly? Uspokojily národ? Vládu? Ano i ne. Jiný výsledek však očekávati ani se nedá, poněvadž tam, kde s jednou prací spokojena byla strana jedna, druhá proti ní reptala, jak je tomu konečně při všem jiném. Nejlepší o činnosti té poučí nás proto stručný přehled její. Po prezidentovu přání povoleny byly peníze na otevření Panamského průplavu; San Francisco zvoleno za místo, kde se r. 1915. konati bude světová výstava; povolena stavba dvou nových lodí válečných; omezení soudního řízení, kterým se brání každému zbyteč-

nému protahování jednotlivých případů; zřídí se nové rezervace a na náklad vlády postaví se v jednotlivých zemích vlastní budovy vyslanecké; R. E. Peary v důkaz uznání za objevitel severního pólu jmenován byl rearmadurálem na odpočinku; prošla předloha o nucené vládní prohlídce železničních kotlů a o vyšetření poměrů na Aljašce, kterýmžto úkolem byl pověřen výbor, sestávající z pěti senátorů a pěti kongresníků. Senat přijal předlohu o dosazení stálé celní komise, ale ta byla odporem domu zástupců zneškodněna. Prezident byl blavně sklámán nepřijetím vzájemné smlouvy s Kanadou a proto taky svolal kongres ku zvláštnímu zasedání, které bude zahájeno dne 4. dubna. Sazba velkých magazínů nebude po přání vřehního spolkového poštástra zvýšena. Nepročla dále resoluce o přímé volbě senátorů lidem a o pensích. Návrh na zbavení senátorství Lorimera také nebyl přijat. Nebyl podán žádný konečný a formální výsledek Ballinger-Pinchotova vyšetřování. Nevyřízenými zůstaly konečně předlohy o poplatcích lodí, jedoucích panamským průplavem, a o administrativní správě téhož jakož i o novém rozdělení zástupců v nižším domě na základě výsledku posledního sčítání. Subvence pro postovní parníky povolena pouze senátem. Těž ponechal Lorimera v senátu. V tomto strhly se půtky o předáctví, které měly za následek resignaci senátora z Texasu. Nástupcem Cannonovým bude misourský kongresník Champ Clark. Přítští kongres bude v rukách demokratů, kteří získali i několik senátorů. Proto je těžko nyní říci, jakým směrem asi bude pokračováno v práci našich obou nejvyšších těles zákonodárných, zda směr její bude probíhati starými koleje, anebo bude úplně nový.

Na podnět několika biskupů cincinnatské provincie vydán byl v minulých dnech v říjme papežem zvláštní pastýřský list, nad ježím obsahem i netolerantnější člověk silně shovívavých názorů musí se při nejmenším — zamyslíti. V listě tom praví se doslovně toto: "Pro budoucnost nařizujeme, aby žádný zповодník jakékoli fakulty v této provincii neudělil rozhrěšení rodičům, kteří by děti svoje neposlali do škol katolických. Od nařízení toho lze se uchýliti jenom v případě, kde rodičové taci zповодníku sřbí, že děti svoje do škol takových posílají budou a sice do doby, kterou ustanoví sám zповодník, anebo že podrobí se rozhodnutí samého biskupa, jemuž byl případ ten oznámen." Jak si máme nařizení to vysvětliti? Činí se snad tím pokus zatáhnouti kterkoliv náboženství — v tomto případě římsko-katolické — do všech veřejných škol zdejších? Pokud víme, ústava Spojených Států každému jednotlivci-občanu zaručuje za naprostou volnost a svobodu převědění a jednání, není-li toto poslední ovšem v přímém odporu se zákony. Známe mnoho a mnoho dobrých katolíků. Mělo pak by se jim katolictví upřiti jenom proto, že posílají děti svoje do škol veřejných a ne katolických, třeba je doma při tom vychovávali v duchu přísně katolickém? Není to nespravedlivé? Dnešní veřejné školství americké je svým systémem snad nejdokonalejším na celém světě. Proč tedy katolické děti měly by býti o ně olupovány? V našich veřejných školách jistě se proti katolickému náboženství nemluví, tak aby musela proto stávati obava, že by tam lecos mohlo pochytili, což by náboženské citění jeho ohrožovalo. Nemyslíme proto, že nařizení takové by bylo správným, kdyby se s praktickým prováděním začalo pracovati po celé Unii. Tím by si římsko-katolické církve získala velmi málo přátel a příznivců. Spíše by je odpuzovala, poněvadž americký lid cítí by se tím nejen dotčeným, ale i silně zkracovaným na právech, která má zaručena ústavou. Prozatím nařizení v listu onom obsažené na důkaz souhlasu podpisem svým opatřili arcibiskup cincinnatský a biskupové z Indianapolis, Grand Rapids, Co. vington, Detroit, Louisville, Fort Wayne, Columbus a Clevelandu. Nemyslíme však, že nařizení to bude prováděno vládou. Tím spí-

še ne, poněvadž omažský biskup Sennell veřejně prohlásil, že v této (omažské diecesi) sotva kdy k něčemu podobnému dojde. Veřejné školy dle jeho názoru jsou zde nejen dobrými, ale i tolerantními a proto nenahází, proč by se z nich děti, nenavštěvující školy katolické, měly vylučovati. Potud vyjadřuje se sám za sebe a za společnou úradou několika biskupů dosažené dohodnutí a papežské potvrzení téhož nejen mluvíti nechce, ale ani nemůže. Prozatím tedy ustanovení to týká se pouze cincinnatské provincie.

TA: KOMENSKÝ VRACÍ SE DO VLASTI.

Když stíny pobělohorské zaklopily naši vlast, odešlo vše, co tvořilo rozumový a mravní život národa, do vyhnanství. Odešli staří i mládí, boháči i chudí, mužové i ženy, doufající v radostný návrat. Zatím příšerná válka rozplásla jejich naděje, rozehnala je daleko od hranic milé, svaté, rozkošné země rodné, až posleze studená hlina nehostinné ciziny popřála klidu jejich kostem. A mezi pokolením vyhnanců vymírajícím a mezi pokolením rodné řeči se odezvíjejícím blouhli po desetiletí největší z vyhnaně, nejdražší květ, jenž vypučel na stromě Jednoty — J. A. Komenský. V době, "kdy dragouni Liechtensteinovi mučí národ jeho, pomýšlí na obrození vlasti výchovaním". Když potom hrozivými osudy stíhán, nemůže už práci střeých nocí a plody všestranného ducha svého věnovati vlasti, zavazuje ji lidstvu celému. Vstupuje na ramena předchůdcův, vytvořil ve svých spisech pedagogických nástin novodobé školy, jež již působením vlády by jednotné vědění lidské, vzbudila se úcta k osobnosti, víra v pokrok, láska k pravdě, aby z toho všeho vzšel mrf všechněch národův ve vědě a v ideách společenských, vybudovaných na pravdě vědecké.

Po celý věk nezaleschl ponížený národ Komenského hlasem svého velikého syna. Teprve když osvěcený absolutismus dopřál lidu českému škol, vnikají do nich jako první paprsky nového dne některé didaktické zásady Komenského. Minulo opět půl věku, dvě stě let od odchodu Komenského z vlasti (1827), nežli Palacký nastínil Cechům život, snahy i činy posledního biskupa Bratří, jehož duchu byla již vzdala cizina úctu svou. A jakmile zavítalo slunko svobody, Matice Česká dává již do rukou českým vzdělancům Komenského Didaktiku (1849). Potom Amerling po léta seznamuje v Buděi budoucí učitelé se zásadami Komenského, jež uplatňují se posleze plně v řadě školním a vyučovacím po vydání nových zákonů školních (1870). Tu teprve Komenský vstupuje do škol svého národa, obrodív před tím školství národův cizích.

Učitelstvo počíná nyní horlivě studovati pedagogická díla Komenského, o jejichž překlady starali se plně Zoubek, Šmahla a dr. Novák. V letech osmdesátých odb. učitel Fr. Bayer počíná vydávati Sebrané spisy Komenského, ale podnik zaniká. Potom Dědictví Komenského ve své knihovně pedagogických klasiků připravilo čtyřdílný výběr spisů Komenského v moderních překladech (vydány posud 2 díly). Akademie Česká vydala Korespondenci Komenského, některé spisy bohoslovcké a historické Spolek Komenského a Comenius.

Vše, co posud z Komenského u nás vydáno bylo, jsou zlomky, jež nemohly předvésti národu odkaz Komenského, ukázati plnost ducha jeho, bohatství jeho myšlenek, šlechtnost jeho úsilí, zlomky, jež nedovedly vrátiti vše, po čem toužil, vlasti jeho. Tím radostněji pozdravujeme krásný a odhodlaný čin moravského Ústředního spolku jednot učitelův, jež počíná vydávati Veškeré spisy J. A. Komenského. Na popud našeho řed. Ulehlu shromáždil dr. J. Kvíčala řehné znalce české i cizí, a rozvrhuje náboženské, básnické, historické a politické dílo Komenského, jakož i viděl i korespondenci jeho do třiceti svazkův, chce je vydati do r. 1923. První svazek, obsahující Komenského díla ústá, a to Listové od nebe, Pře-

myslování o dokonalosti křesťanské, Nedobytný hrad, Truchlivý, Labyrint světa, O sírobě, Centrum securitatis a Výchost světa, vydal ve velmi pilném a vzorném vydání dr. J. V. Novák, přední náš znalec Komenského. O vzniku, obsahu a vydání každého spisu zpravuje nás stručný a věcný úvod. Texty otřeseny jsou se všemi různocenými a potřebnými výklady, jakož i přidány jsou zevrubné rejstříky. Několik nřimků rukopisův a prvotiskův vydáních spisův ladně doplňuje obsah, třicetiarohový, velmi úhledně vypravený svazek.

Téměř současně s prvním svazkem Veškerých spisů Komenského vydalo Dědictví Komenského skvostnou štenovou heliogravuru, představující poprs Komenského, jak je štetecem vykouzlil neznámý holandský mistr. (Originál v amsterdamském Ryksmuseum, 63.5x56 cm. Hlava se světlymi kadeřavými vlasy, pokrytá malou čepičkou. Za oblem má černý plášť s červeným, zlatě protkaným vyložěním.) Neměli jsme posud umělecké podobizny Komenského a tato jest z děl nejkrásnějších, byt pocházela od mistra neznámého. První na ni upozornil prof. Kvíčala (v slovenských Nř. Novinách 1905, ř. 112). Spolek českých bibliofilův užil jí už při svém vydání Komenského Klaftu. Je to tvář tak poutavá, že se k ní stále vracíte. Typ slověcký, a při tom vyznačuje se oří ona "mravní důstojnost, nepřirovatelná prostota, stálá služebnost a bídou chudých spolutřpící srdce", kterýmiž vlastnostmi Gindely případně byl Komenského označil. Do škol — Komenského "dílen lidškosti" — do pracovny českých učitelův dostává se touto podobiznou v štvoru výsoce významného jako uměleckého.

Dvěte se otvírají. Komenský vchází opět s tvářív svou v svém díle do vlasti. Vejde-li? Neklademe této otázky marně. Uvažte, že podnik tento — na své poměry obrovský, poněvadž bude vyžadovati alespoň 150,000 Kč! — počíná učitelský spolek! Nemá subvence zemských, ministerských, od Akademie, od nikoho; důvěřuje pouze v ideální snahy svých členů, v pomoc dobrých synů národa českého. Uvázne-li podnik na psku nevědomosti, těžko se k němu druhý odváží, poněvadž sotva kdy bude pohromadě tolik výborných pracovníků (dr. Bohatec z Eiberfeldu, dr. Kádner z Prahy, dr. Mendlík z Vídně, dr. Mueller z Oehrarnova, dr. J. V. Novák z Prahy, dr. Rebec z Erlangu a dr. Skalský z Vídně), jaké shromáždil kolem sebe dr. Kvíčala.

V Cechách, na Morave a ve Slezku jest přes 4500 obecných škol. Najdou se alespoň 2000 místních školních rad nebo obětavých jednotlivců, kteří by sebrali nebo darovali ročně 16 korun, aby polovice českých škol mohla zakoupiti do knihoven školních po několik let po dvou svazcích Veškerých spisů Komenského? Najdou se? Zamyslete se, co peněz proplytvá do roka národ Komenského a přičítá se, aby touto žebráckou přímo almužnou vrátil se odkaz velikého vyhnance ve stěletí XX. do rodné vlasti!

K REFORMĚ DÍVOČÍHO ŠKOLSTVÍ RAKOVSKU.

První otázka, kterou se zabýváme nedávna expertisa v ministerstvu vyučování, zněla: Pokud jest si práti změny v našem vyšším dívčím školství, zejména v organizaci dívčích lyceí? Jedni navrhovali: buďti vytvořeni čtyřtřídní nižší oddělení, jež by vyučovací plán shodoval by se v podstatě se čtyřmi nižšími třídami chlapeckých středních škol (bez latiny) a které by absolventkám zabezpečovalo přiměřená práva. K tomuto nižšímu oddělení počily by se další tři třídy lyceální jako přechod k ženské škole. Vedle této sekce k čtyřtřídnímu nižšímu oddělení přiradily by byly čtyři vyšší třídy reformního reálného gymnasia s konečnou maturitní zkouškou, která by absolventkám dovolovala přistup na universitu jako řádným posluchačkám. Na ústavech takto organizovaných byla by též dvojtupňová vyučování jako na mužských středních školách. Druhá byla proti tomuto rozšířo-

vání; má se zůstatí při šesti ročnících a jen vyučovací plán má se zlepšiti podle zkušeností získaných za posledních deset let. Ve smyslu provisorního statutu z roku 1900 měly by se k lyceu přičleniti podle potřeby různé kurzy, ženské školy, kurzy pro praktické povolání, kurzy připravující k maturitě pro učitelství na obecných školách, a konečně kurzy, které by umožňovaly absolventkám lyceí skládati maturitu na reálných gymnasiích a otvíraly přístup na universitu jako řádným posluchačkám; k tomu účelu by se také doporučovalo, aby na lyceu byla zavedena latina jako fakultativní předmět, po případě pro dotyčné žáčky máto druhé cizí řeči. Také tu dvojtupňovost vyučovacího plánu jest nutná.

Vedle těchto celkové organizačních otázek projednávány také návrhy jiných změn; žádána byla co největší rozmanitost cest ku vzdělání a připuštění všech školských typů, které jsou k dispozici mužské mládeži; lycea ve velkých a v menších městech měly by býti dovoleno zřizovati různé; kde není vyšších dívčích škol, dívky měly by míti přístup do středních škol chlapeckých ve větší míře. Všeobecně byly stížnosti do nesmírného příválu na universitu a na lyceální učitelství a zvláště vytýkána byla nedostatečná příprava lyceálních pro studium na universitě. Odpomoc vidí se jen v tom, že dívky vedeny budou k jiným povoláním, zejména obchodním a povoláním, a dále k lepší přípravě pro rodinu. Bylo vysloveno také přání, aby státní správa sama převzala starost o vyšší ženské vzdělání.

Druhá otázka expertisy zněla: Stačí dosavadní vzdělání lyceálních učitelů, nebo mají se na ně klásti tytéž požadavky jako na kandidáty učitelství na středních školách? Bylo skoro jednohlasné mínění, že lyceální učitelky co do studí i zkoušek mají vyhovovati téže podmínce jako kandidáti učitelství na středních školách; žádalo se však, aby absolventkám lyceí za to dána byla také další práva.

Třetí otázka byla: Má se nově upravití oprávněnost těchto škol zejména pokud jde o nával absolventek dívčích lyceí na universitu? Většina účastníků žádala, aby ženy odkázány byly na normální cestu k universitnímu studiu; při tom však vyslovován byl souhlas, aby absolventky lyceí měly i nadále přístup na universitu jako mimořádné posluchačky s případnými podle poměrů danými omezeními.

ŽAKOVSKÉ KNIHOVNY A OTÁRNÝ VE SPOJ. STÁTECH AMERICKÝCH.

Z monografie Omera Boyse, ředitele prům. školy v Charleroi v Belgii, o školství ve Spoj. Státech (Methodes americaines d'education.)

Přehlížíme-li statistiku četby ve Spojených Státech amerických, překvapují nás čísla, jež vykazují a zdají se nám na prvý pohled nepravděpodobná. Ale přesvědčíme se o jejich pravdivosti, projdžeme-li města americká. Dělnici s velikým zájmem a pozorné čtou své noviny v hodinách odpočinku, v kantinách, v dílnách. Chudáci, kteří přespávají noc pod klíčem nebem, na lavičkách "Park-place" v New Yorku opatřují si svou četbu, a každého jitra bývá náměstí zasypáno spoustou novinových papírů. Personálu v hotelích jest přísně zakázáno čísti po dobu služby. Ve všech vlacích, ať na hlavních nebo na vedlejších tratích, kde kdo čte, i v malých nádražích jsou celá knihkupectví, jež ukonují čtenářský hlad cestujících. Mnozí dělnici a nezaměstnaní farmáři mají knihovny znamenité opatřené a zcela prosté lidi slyší jsem rozprávěti o literatuře americké zcela rozzumně. Nikde v Evropě není veřejných knihoven tolik, tak zařízených a tak četně navštěvovaných jako ve Spojených Státech. Sama sebou vnučuje se otázka, jak vzniká a vyvíjí se tato všeobecná touha po čtení? Působením školy a dětských čítáren. Jit v o-

nově nejnižších tříd obecné školy nacházíme zvláštní "předmět": navedení dětí, jak užívají knihovny. Ředitelé škol obecných s oprávněnou hrdostí uvádějí evropské návštěvníky do školní čítárny, světlé síně pěkně vyzdobené, jež jest současně školským muzeem. U stolků na nízkých židličkách nebo křeslech pracují děti své školy používající vhodných knih z knihovny. Přítomná učitelka pomáhá začátečnickům vybírati knihy, vyhledati potřebné státi a poučuje je, jak jich užítí. Větší děti samy vybírají si ze skříně knihy, vyhledávají si partie, jež ku práci potřebují a pracují energicky své úkoly. Zbylý čas po vykonání úkolů věnují četbě dětských časopisů, prohlídce obrázkových děl nebo zábavné četbě. Žáci 11—14letí činí již dojem zkušených, methodických čtenářů.

Pro každý předmět vyučovací a pro každý stupeň pokroku v tomto učení zařazena jest ve školách příruční knihovna, již užívají žáci jen v čítárně. Mimo to má každá škola knihovnu, ze které se žákům půjčují knihy domů. O domácné četbě jsou žáci ve škole spolutakům povinni referovati. Takto budí se chuť ku čtení a vyvíjí se umění čísti, takto navádí se mládež k sebevzdělání četbou.

Mějte se doma.
Nie vám tak neznemožní konání vašich denních povinností, ať jest to v obchodě, v práci, při zábavě neb ve společnosti, jako bolení hlavy. Tisíce lidí již ví, že bolení hlavy dá se ve chvíle vyléčení, používají se Severovy Prášky proti bolení hlavy a neuralgii. Lehce se užívají — přijemně účinkují. Na prodej v lékárnách. Jeden tučet prášků v úhledné krabičce za 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

NAŠI NOVI JEDNATELÉ PRO POKROK A ČESKO-AMERICKÝ VENKOV.

- Josef M. Ciesler, Manitowoc, Wis.
  - Frank Walla, Haugen, Wis.
  - J. V. Lukáš, Hillsboro, Wis.
  - Frank Havlík, Dilly, Wis.
  - Josef Vodvářka, Milladore, Wis.
  - Adolf Muehodka, Muscoda, Wis.
  - Chas. Lehotský, Yuba, Wis.
  - Jan Sodoma, Milladore, Wis.
  - Norbert Pokorný, 1424 So. 9. Str., La Crosse, Wis.
  - Vit Postl, Bloomer, Wis.
  - Josef Hanus, Mosinee, Wis.
  - Mrs. Frances Seibels, Medford, Wis.
  - Josef Cibáň, Cadott, Wis.
  - Frank Dvořák, 238 Wausau Str., Antigo, Wis.
  - Jakub Pecka, RFD. No. 2 — Box 69, Peshtigo, Wis.
  - Josef Kadlec, RFD. No. 1 — Oconto Falls, Wis.
  - Jan Herlík, Kewaunee, Wis.
  - Albert Pecka, Marshell, Wis.
  - Václav Pecka, 315 Main Str., Green Bay, Wis.
  - Boh. Dvořák, 2342 Millard Ave., Chicago, Ill.
  - Anton Odvárka Sr., Clarkson, Nebr.
  - Albert Malček, Waukonos, Ia.
  - Josef Šindelář, Ft. Atkinson, Ia.
  - Jan Falous, 923 Powder Str., Mason City, Ia.
  - Frank Horák, RFD. No. 10 — Owatonna, Minn.
  - Ant. Renčín, Blooming Prairie, Minn.
  - Bohumil Hruška, RFD. No. 5 — Bixby, Minn.
  - Josef Kálal, Lynch, Nebr.
  - J. J. Svoboda, Verdigris, Nebr.
  - Karel Knoch, Beemer, Nebr.
  - Karel Šmahla, Milligan, Nebr.
  - J. Kyzivat, 316 W. Patt Str., Oklahoma City, Okla.
  - F. Vomeka, Pine City, Minn.
  - Josef Drahotka, Leigh, Nebr.
  - John Bednář, 1409 Clark Str., Austin, Minn.
  - Jacob Šubiz, Lonsdale, Minn.
  - Karel Funfar, Glenville, Minn.
  - John E. Jeřábek, Silver Lake, Minn.
  - Josef Rys, Hutchinson, Minn.
  - Josef F. Bednář, Glencoe, Minn.
  - F. V. Staněk, Seaforth, Minn.
  - James Kraus, Tabor, Minn.
  - Vojt. Chalupský, New Prague, Minn.
- Na každého z těchto pánu jednatelů našich se můžete obrátiti s největší důvěrou ve všech záležitostech listů se týkajících. Jmenovaný jednatelé jsou oprávněni přijímati před i doplatně a vyřídí Vám veškeré práce tiskové, jakož i záležitosti osobně se týkající k Vaší úplné spokojenosti.
- Saubní prsteny, pravé zlaté, ve velikém výběru má vždy na skladě**
- A. CECHA,**
český hodinář
- a slatník v čís. 1248 júní 13. ul., Omaha, Nebraska 271

Adolf A. Tenopír,
český právník a obháje.

413 First National Bank Bldg.
18 a Patrons ul. Omaha, Nebr.
Tel. Douglas 1166. 291